

verschafte hij ons voordeel, want de katten waren zoo benauwd voor hem, dat ze ons tonnetje met aasvischjes niet meer leegstalen. Op 't onverwachtst was hij gevlogen. En dat wel met een eind ketting aan den poot. Een kromgebogen schalm lag in 't gras. Met een gemengd gevoel van blijheid en verdriet borgen we de rest des kettings weg, want we waren gehecht aan 't dier geweest en evenwel misgunden we hem z'n vrijheid niet. Ziedaar, mijnheer

de Redacteur, een staaltje van onze natuurlijke levensloop. Gezwegen nog van de lessen zonder docent, die we om niet kregen, genieten we nog dikwijls van de aangename herinneringen, aan zulke tochtjes onafscheidelijk verbonden, en 't ware te wenschen voor 't jonge geslacht, dat ze wat minder in de leerzalen, en wat meer in de natuurzaal onderrecht werden!

Dorp.

S. NUMAN.

Een voorjaarswandeling in 't Middachterbosch.

't Had den vorigen dag hard geregend; 't regende rafels en de hoop begon me te begeven, dat ik den volgenden morgen met mijn jeugdigen natuurliefhebbenden logé uit Amsterdam de voorgenomen wandeling naar Middachten en de Steeg zou kunnen doen. Maar ziet! toen ik 's morgens van uit mijn bed naar buiten keek, scheen een vrolijk zonnetje. Verheugd sprong ik ten bedde uit en toen ik me overtuigd had, dat ook de wind een mooien dag beloofde, steeg mijn vreugde ten top. Vluggende een passende plunje aangetrokken tot ergernis van mama en de zusjes, die het schunnig vonden, duchtig ontbeten en toegerust met een botaniseertrommel, een kijker, een groot mes, een pijp, tabak en niet te vergeten een stapel boterhammen, togen we naar den trein, om ons naar Dieren te laten brengen.

Daar aangekomen begaven we ons direkt op weg. 't Eerst wat ons oog trof, was op den ouden muur van het huis te Dieren, een menigte *Linaria cymbalaria*, al vol in knop, en een

stuk of wat jonge exemplaren van *Asplenium ruta muraria*. Een paar pas verder was de grond bezaaid met klaverzuring (*Oxalis acetosella*) en speenkruid. De eerste was nog niet goed wakker; haar blaadjes sliepen nog half en wachtten op de zon, wier stralen nog niet door de dichte rhododendronstruiken heen konden dringen, en wier schaduw de oxalis haar witte tentjes had opgeslagen.

Wij zijn echter eerst aan 't begin van onzen tocht en van tenten opslaan is voor ons geen sprake; we stappen dus duchtig door langs Ellecom naar de Middachterlaan. Na een groot kwartier zijn we bij de tol en de laan ligt voor ons in al zijn grootschheid. De zon glinstert op de hooge, gladde, zilvergrijze beukenstammen en de glimmende bruine knoppen, ja zelfs hier en daar op een paar lichtgroene blaadjes. Lustig slaan de vinken in de bovenste takken en helder klinkt de lokroep van mees en blauwspecht. Kijk, daar vlak bij ons op een lage tak is zoo'n boomklever ijverig bezig de takken en knoppen na te zoeken, nu en dan zijn kort lachje uitjubelend. Prachtig kunnen we zijn roodbruine borst en staalblauwe rug bewonderen en 't stevige

scherpe bekje waarnemen. Daar vliegt van den grond nog een vogel op; 't is zijn wijfje en samen de jeuneeren ze verder.

We laten hen rustig de jeuneeren en slaan links af langs een veld met jonge winterrogge, frisch lichtgroen. Van hier uit zien we rechts van ons al de z.g. Elzendijk, behoorende bij het kasteel Middachten, een dicht eikenbosch, met hier en daar een den er tusschen.

't Eerste pad, dat er heen leidt, slaan we in, steeds langs 't roggeveld, waarin voorjaarsvroegelingetjes en *Veronica hederifolia* bloeien. Eindelijk bereiken we een

Sleedoorn.

sleedoornboschje (aan den grens van het bosch), waarin twee roodborstjes rondvliegen, blijkbaar zoekend naar een geschikte plaats voor een nest. Maar wat zich daarachter uitstrekt, ontlokt een uitroep van verrukking aan mijn Amsterdamschen wandelgenoot. 't Is een drassig weiland, waarin bosch-anemonen naast dotterbloemen staan

en dat een eind verder bezaaid is met *Primula elatior*, die overal zijn gebogen gele kopjes vertoont. Maar ook onder

het sleedoornboschje is een niet te versmaden buit verscholen. Tusschen de paarse trosje van *Corydalis solida*

staan de groote bladen van *Arum maculatum*, de gevlekte kalfsvoet, kindertjes in de pot, zooals ze in *Steed* zeggen. De dikke bloescheden zitten al tusschen de hartvormige bladen, maar zijn nog gesloten en bieden nog geen warme schuilplaats voor de vele kleine vliegjes.

Achter het weitje strekt zich een boschje eikenhakhout uit, waarvan de bodem wit is van de anemonen, terwijl hier en daar het gele oog van een *caltha* ons tegenblinkt.

Met moeite scheiden wij van ons moerasje, maar het bosch roept en we klimmen het pad op, dat als een dijkje om het weiland loopt. Wat ons echter aan de kant van het dijkje wacht is boven alle beschrijving verheven. Weer strekt zich een moerassig dal uit, maar nu bedekt met heel laag elzenhout en hier vertoont zich niet het wit der anemonen, maar een kleed van pinksterbloemen met dichte bosschen *caltha* er tusschen, een symphonie in lichtpaars en okergeel. 't Is als een sluier van violet

gaas, met geel geborduurd, dicht, maar toch doorschijnend, zooals alleen natuur dat weven kan. Langzaam, in stille verrukking wandelen wij erlangs, totdat plotseling aan den oever van een klein beekje, dat er doorheen stroomt, een lichtgroen plekje onze aandacht trekt. 't Blijkt goudveil (*Chrysosplenium oppositifolium*) te zijn, dat hier alleen op dit eene plekje voorkomt en in 't voorjaar zijn gouden schaaltes vertoont.

We staan nu aan den grens van het eigenlijke bosch, waaromheen een gracht loopt; maar erin mogen we ongelukkig niet; om 't wild niet te storen, en dat er wild is, wisten we al; de eigenaardige schreeuw van den fazant had het ons verraden. We zullen er dus omheen moeten wandelen. De hooge beukenlaan echter, aan de eene zijde begeleid door eikenhakhout, aan de andere door de gracht, waarover de beuken hun breede takken spreiden, vergoedt veel, en aan den overkant der gracht, waarin zwarte eenden zwemmen, ligt het hooge oude bosch, waaronder allerlei laag hout groeit. 't Leeuwenaandeel hiervan heeft de vogelkiers, die al heelemaal lichtgroen is, maar daarnaast groeit wilde kers, els, vlier en hier en daar een donkere pijnboom. De grond is bezaaid met anemonen, helmblom, sleutelbloem en hondsviooltjes, die een prachtig tapijt vormen op den moerassigen bodem. Dezelfde flora bloeit ook aan onze voeten en daar vinden we nog de gulden ranonkel (*Ranunculus auricomus*), heldergoud tusschen al het wit en paars.

De honger begint ondertusschen een woordje mee te praten en we haasten ons, het kasteel te bereiken, waar we nog longenkruid moeten vinden. 't Kasteel komt door

de boomen gluren en kijk, daar zien we ook de witgeklepte, ruige blaadjes en hier hangen ook de trosjes met bloemen, variërend tusschen rood en violet, alweer te midden van anemoon en ranonkel. En daarnaast, is dat gras? Neen, 't heeft bolletjes en de bladen lijken op die van *crocus*; 't is waarschijnlijk *Ornithogalum*, vogelmelk. We nemen een paar bolletjes mee, om in den tuin te planten; hier staat toch overvloed.

Eindelijk kunnen we met een gerust geweten onze hongerige magen tevreden stellen. Een steenen walletje, naast een miniatuur-waterval, noodigt tot zitten, en keurig smaken ons de boterhammen, terwijl we gratis muziek hebben; een nachtegaal is vlak bij ons in een rhododendronboschje bij den muur van het kasteel bezig, zijn minnelied voor den avond in te studeeren.

Ons leeg boterhammentrommeltje wordt nu gepromoveerd tot plantenbus tweede klas en de uitgehaalde planten komen er in, daar de eigenlijke bus al vol is.

Bijna hebben we, helaas! ons einddoel, *Steed* bereikt.

We gaan achter het kasteel om en recht op den *IJssel* aan, wiens oever wij volgen tot *Steed*. We vinden hier tusschen het neergeworpen puin een massa bloeiend kruiskruid (*Senecio vulgaris*), en verderop tusschen het hakhout, dat tegen den hoogen dijk groeit, bossen *ornithogalum* en wilde uien en hier en daar een riekend viooltje. In het water vormen katwilg en waardenhout een haag, waarin de karekiet, bij gebrek aan riet, zoolang zijn verblijf houdt.

Daar ligt de *IJseldijk* voor ons, waarover de straatweg naar Dieren gedeeltelijk loopt; we moeten die dus opklimmen. Maar eerst moeten we zijn voet bereiken, en daarvan scheidt ons nog een uiterwaard, die niet groot is, maar uit beste *IJsellei* bestaat, en, behalve *IJsellei* ook nog *IJselwater* bevat. Mijn laarzen nemen een onvervalscht modderbad, maar daarmee niet tevreden neemt de rechter nog een gewoon bad extra, wat een ongewoon koude gewaarwording aan mijn rechter voetzool tengevolge heeft.

't Glaasje bier in 't hotel: „de Engel” is wel verdiend, na onzen marsch en met het oog op wat ons nog te wachten staat. We moeten weer naar Dieren terug loopen, want een trein of tram is er niet, en stevig doorloopen moeten we ook, anders halen we den trein naar Laag-Soeren ook niet meer. 't Is jammer, dat we zoo hard moeten loopen, want al is het weer, niettegenstaande den goeden wind, toch veranderd en valt er een fijne motregen, de Middachterlaan is weer onvergelyklijk mooi. Nu geen blinkende stammen en glimmende knoppen meer; een blauwig was is tusschen de takken uitgespreid, en de bruine knopjes hebben een paarsige tint gekregen. Alleen het groen is nog even fleurig, komt haast nog meer uit.

We zijn echter op tijd in Dieren en na de menschen nog eens in de gelegenheid gesteld te hebben, zich over onze costuums te verbazen, stappen we in den trein, die klaar staat om ons thuis te brengen!

Laag-Soeren, 25 April 1897.

P. v. D. BURG.

Vragen en Korte Mededeelingen.

Terrarium.

Gaarne zou ik aan de Redactie van *De Levende Natuur* een paar vragen willen doen over mijn terrarium, dat ik zooveel mogelijk ingericht heb, zooals het beschreven is in

Hei en Dennen. Ten eerste zou ik willen weten, waarom heide in potten in het terrarium moet worden gezet, zooals ook in *Hei en Dennen* staat. In de *Natuur* staat het toch ook niet in potten.